

DE TUIN VAN DE WALVIS

lesmap

Beste Juf,
Beste Meester,

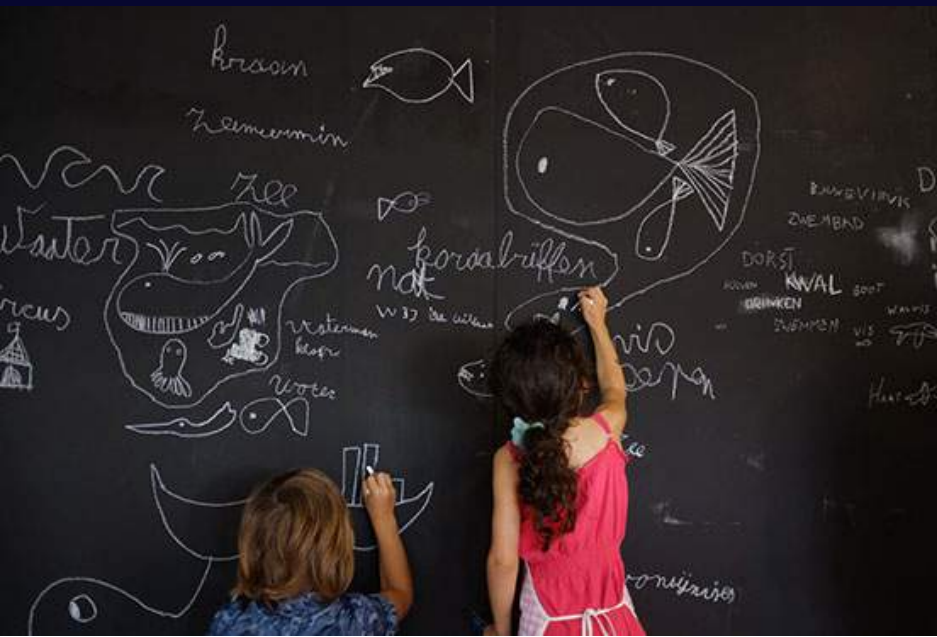
Wat fijn dat u met uw leerlingen naar DE TUIN VAN DE WALVIS komt kijken.
Om de grote en kleine thema's in de voorstelling niet zomaar voorbij te laten drijven,
bieden we u deze lesmap aan. U kan er in de klas mee aan de slag, zowel voor als na de voorstelling.
Zie het als een inspiratiemap, een aanzet, waar u verder uw eigen creativiteit op los kan laten.
En die van de kinderen, dat spreekt.

Wij wensen u verder een mooie plons in het diepe.

Groetjes,
DE MAAN

Enkele opdrachten die je kan doen vóór de voorstelling

De kinderen schrijven/tekenen beurtelings op wat in hun opkomt wanneer ze aan water denken.

Laat de kinderen een eigen 'Oceaan-boekje' ontwerpen, waarin onder andere de opdrachten van de volgende bladzijden worden uitgewerkt. Hierbij kunnen ook nog aanvullende notities en andere ideeën van de leerlingen zelf uitgewerkt worden.

Benodigdheden: verschillende soorten en maten papier, touw, (gekke) scharen, perforators, nietjesmachines, plakband en eventueel marmerverf (zoals hierboven) om een extra waterig effect te krijgen.

Als we het over de aarde hebben denken we meestal aan land. Maar we vergeten dan dat 71% van het totale aardoppervlak uit zeeën en oceanen bestaat. Die oceanen zijn onmetelijk groot en op sommige plaatsen heel erg diep. Ze bevatten een onvoorstelbare hoeveelheid water.

Wanneer kom jij in contact met water?

bv. tanden poetsen, naar toilet gaan, thee drinken, in bad gaan, de was doen, fietsen voorbij een riviertje, een regenton, drinkwater, ...

Vraag de leerlingen om (rest)water op te vangen en mee naar de klas te brengen, laat hen erover vertellen en maak er een mini- watermuseum van.

Geheimzinnige onderwaterwereld in zoutdeeg

De bodem van de oceaan is een geheimzinnig landschap vol heuvels, steile hellingen, diepe dalen, uitgestrekte vlaktes en hoge bergen, de hoogste op aarde! Hij heeft geen definitieve vorm, hij is altijd in beweging.
Welke dieren, bloemen en planten leven er in de oceaan?
Maak ze in zoutdeeg.

Om zoutdeeg te maken heb je 2 eenheden bloem voor 1 eenheid water en eenheid zout nodig, bijvoorbeeld 500 gram bloem voor 250ml water en 250 gram zout.
Je kan ze nadien beschilderen met waterverf.

Zoek op de speelplaats of in een park in de buurt stenen, zand en gruis en breng alles samen tot een levendig geheel.

Enkele opdrachten die je kan doen na de voorstelling

groepsgesprek

Wat vonden jullie van de voorstelling?

Waar woont de walvis?

Waarom schrijft de walvis een briefje? En naar wie schrijft hij een brief?

Beste Sprinkhaan,

Ik wil iets bestellen.

Ik wil graag een bank op mijn rug.

Voor bezoek, om op te zitten, met een leuning.

Maar eigenlijk wil ik een tuin, met een bank.

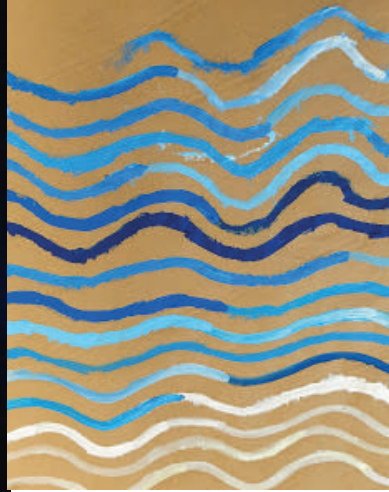
Een fontein heb ik al.

Ik kan niet goed naar je toe komen.

Kun jij alles hier bezorgen?

Ik woon midden in de oceaan.

De Walvis

Wat was het probleem van de walvis?

De walvis wou meer bezoek en een echte tuin in plaats van enkel een fontein.

Wie heeft de walvis om hulp gevraagd?

De sprinkhaan Mark, omdat die een tuincenter ('de groen vleugel') heeft met allerlei leuke spullen om je tuin in te richten, planten, bloemen, struiken,...

Op welke manier is de brief bij de sprinkhaan geraakt?

Met een brief in een fles.

Wat heeft de sprinkhaan allemaal in de tuin gezet om de walvis gelukkig te maken?

Een bank, paden, een grasveldje, zonnebloemen, hortensias, struikgewassen, viooltjes, brandnetels, een kruiwagen, een schuurtje, een parasol, een schommel, rododendrons, een tuinhuis, meidoorn, kamperfoelie, fluitekruid, citroenmelisse, citroengeraniums, herfstnemoon, oesterzwammen, kerstroos en korstmossen.

Was de walvis gelukkig met zijn tuin?

Eerst wel

Welke dieren kwamen er allemaal op bezoek?

Maar wat waren de bedenkingen van de walvis?

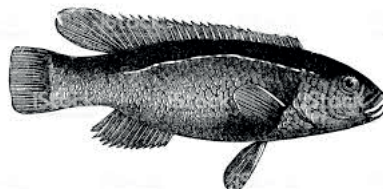
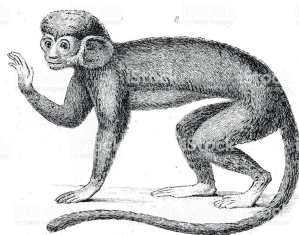
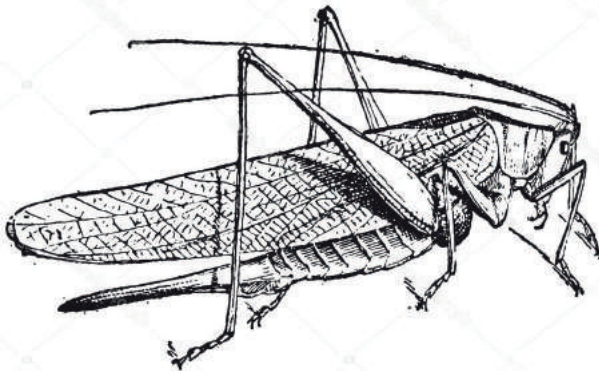
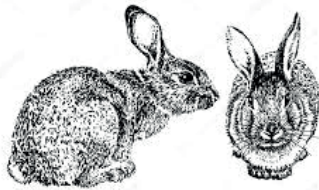
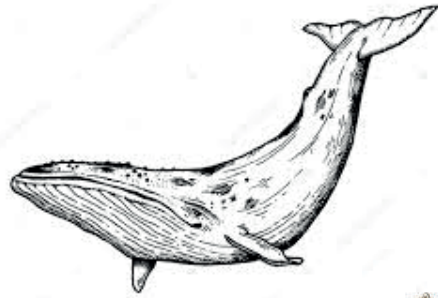
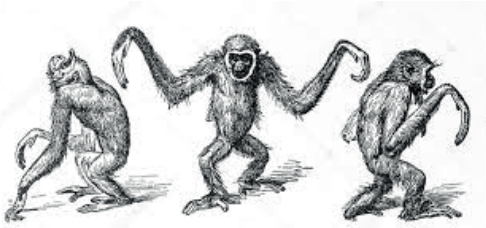
Hij kon wel mensen uitnodigen in z'n tuin maar hij kon er zelf niet van genieten om in z'n tuintje te zitten om van z'n fontein te genieten, en daar werd hij erg droevig van. Omdat het zo mooi ingericht was kon hij ook geen splash meer maken op het water, iets waar hij heel erg van hield. Ook de sterren en de maan kon hij niet meer zien want hij mocht niet op z'n rug gaan liggen drijven.

Wat is de moraal van het verhaal?

Je kan zoveel willen, steeds meer en meer, maar waar word je echt gelukkig van?

Allemaal dieren

Welke dieren hebben jullie gezien in de voorstelling?
Omcirkel de dieren die in het verhaal voorkwamen.

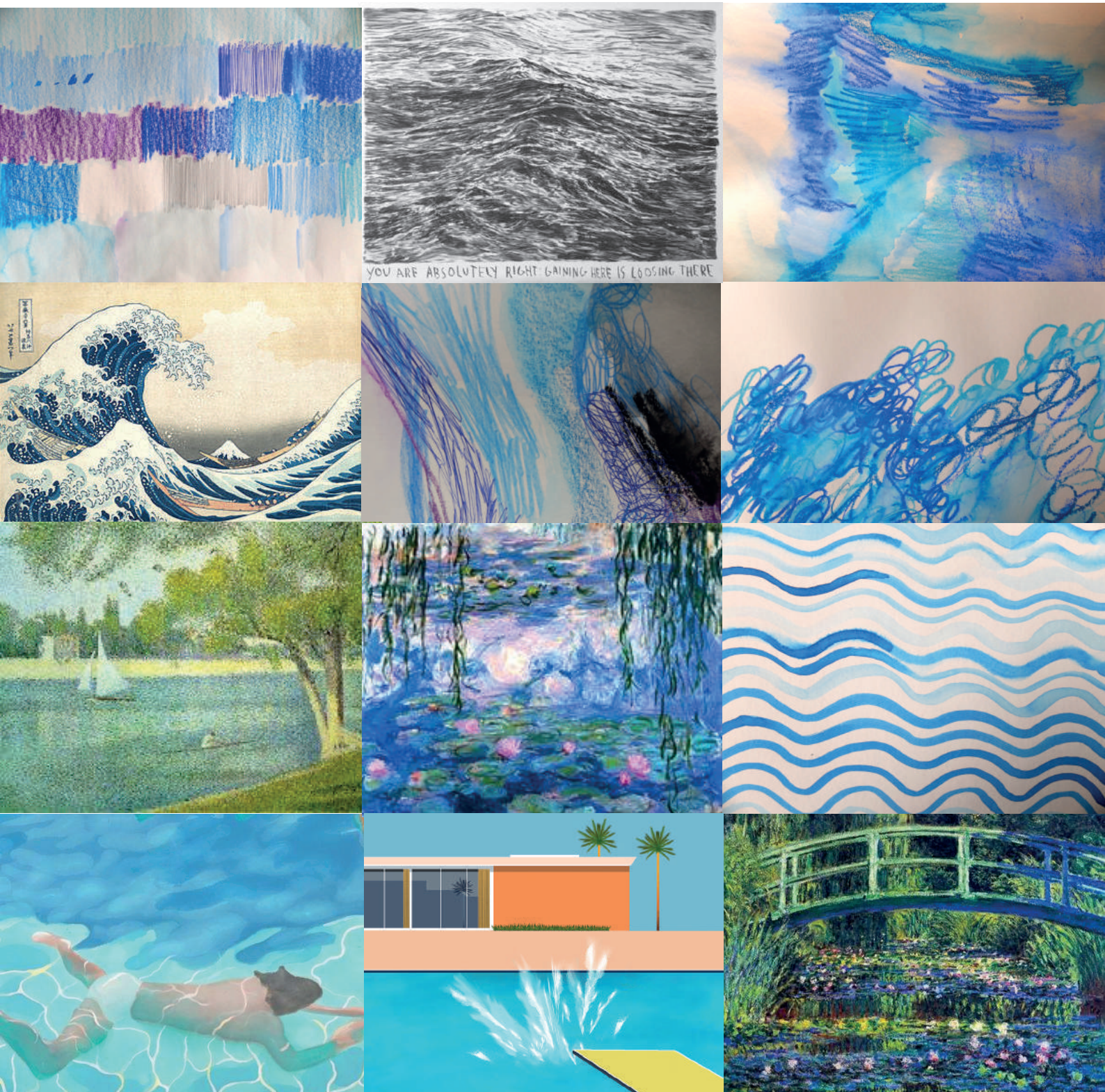

Het ritme van water

Laat de kinderen experimenteren met materialen en technieken om het ritme water weer te geven.
Bv. bruiswater, een kalme zee, een woeste zee, een golvende zee, een waterval, een bruistablet in een glas water, een meertje, storm op de oceaan, een bergriviertje, een waterval,...

Benodigheden:

- verschillende soorten verf (bv aquarelverf, plakkaatverf, vingerverf, ecoline,...)
- verfborstels met verschillende diktes
- verschillende tinten van blauwe kleurpotloden, krijtjes, stiften,...
- gekleurd papier
- blauwe /zwarte/groene balpen

De ideale tuin

De walvis heeft een tuin op zijn rug waar prachtige bloemen, planten en struiken groeien.
Er staat zelfs een bankje om te relaxen!

Hebben jullie een tuin?
Hoe ziet jouw ideale tuin eruit?

Ter inspiratie zijn er hier al enkele erg mooie tuinen.
Wat vind je er zo bijzonder aan?

een Engelse tuin

tuin met zwembad

kaboutertuin

Een kruidentuin

Een Japanse tuin

een groentetuin

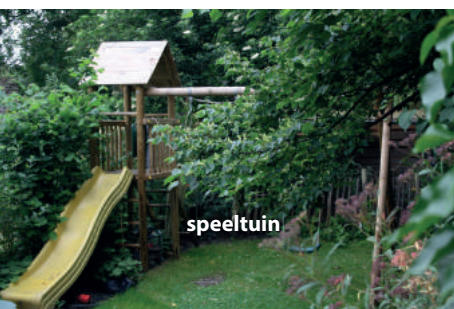
Een Japanse tuin

tuin met zwembijver

bloementuin

speeltuin

tuinmeubilair

vogelhujsjes?
of hujsjes voor andere dieren?

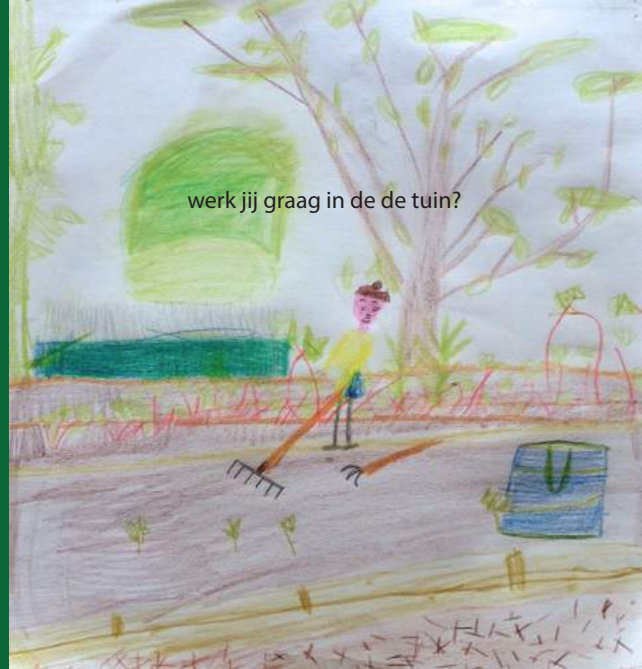

beeldetuin

wonen er diertjes in jouw tuin?

werk jij graag in de de tuin?

heb je een hangmat?

is er een opberghokje voor je fiets?

is er plaats voor een kampvuurtje?

een boomhut voor kuikens?

heb je een moestuin?

is er een leuk hekje
waar konijntjes komen piepen?

welk is jouw lievelingsseizoen?

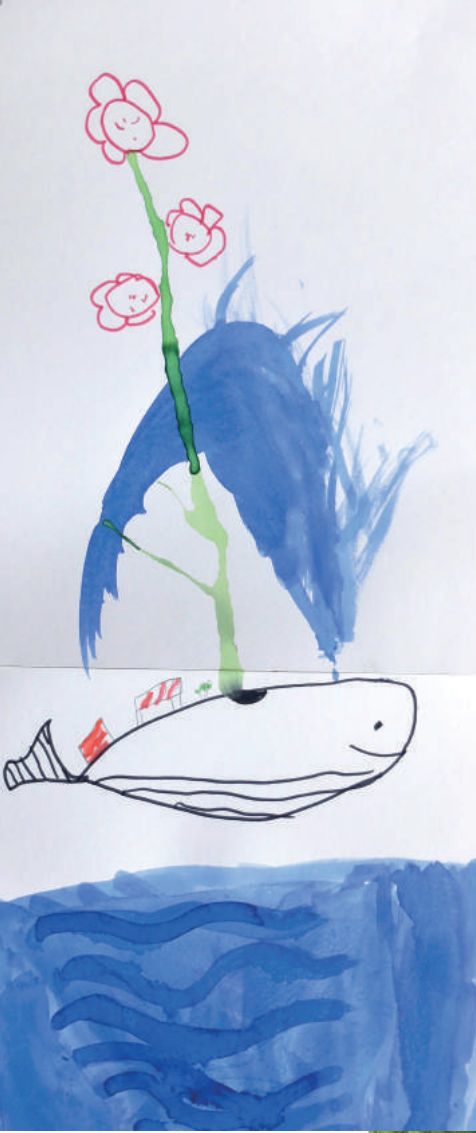
ken je een bloemenslinger?

Op bezoek in de tuin van de walvis

Je mag Mark de sprinkhaan helpen met het aanleggen van de tuin van de walvis.
Wat vond de walvis belangrijk in z'n tuin?
Wat vind jij leuk in een tuin?
Probeer er een mooi geheel van te tekenen/schilderen.

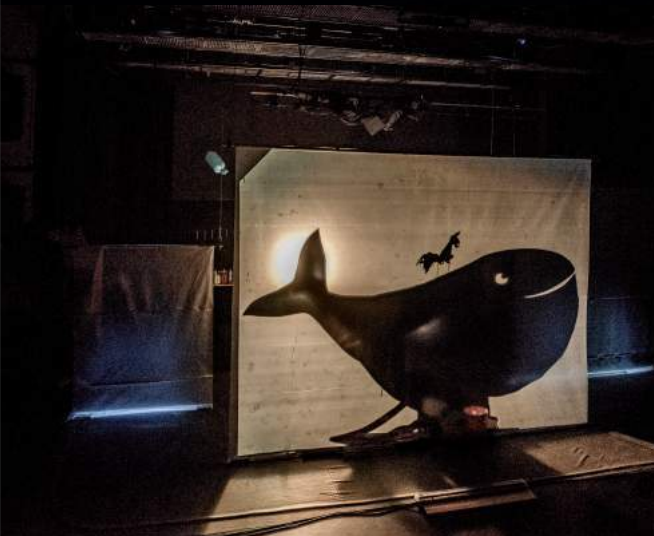
De wilde bloemen en de fontein kan je misschien blazen met een rietje!

Schimmenspel

In de voorstelling wordt gebruik gemaakt van een schimmenspel.
Maak met de kinderen popjes van de dieren en de zee
Knip ze uit zwart papier en plak ze op satéprikkers.

Hang een groot wit laken op en zet er een fel licht voor.
Speel met de schimmen, maak zelf een verhaal en speel het voor elkaar!

Walvisweetjes voor gevorderden

Zijn walvissen vissen of zoogdieren?

zoogdieren

Waarom?

- Omdat ze longen hebben om lucht te ademen, terwijl vissen hun water door hun kieuwen laten stromen.
- Omdat ze, net zoals alle andere zoogdieren, warmbloedig zijn. (vissen zijn koudbloedig)
- Walvissen brengen levende jongen ter wereld die bij hun moeder melk drinken. (vissen brengen levende jongen ter wereld of leggen eitjes die na een paar weken uitkomen. De jongen worden niet door hun moeder gevoed.)

In welke twee grote groepen kan je de walvissen opsplitsen?

tandwalvissen en baleinwalvissen

Welke walvis is de grootste?

De blauwe vinvis. Dit is ook het grootste dier dat ooit op aarde leefde. De blauwe vinvis kan wel 27m lang worden.

Hoeveel weegt zo'n blauwe vinvis?

Ze kunnen wel 150 ton wegen, dat is net zoveel als 30 olifanten, of als 4000 kinderen van een jaar of 10.

Hoe ademen walvissen?

Alle walvissen hebben spuitgaten, neusgaten boven op hun kop, om mee te ademen

Walvissen leven in een donkere onderwaterwereld. Hun gezichtsvermogen is slecht. Hun reukzin is zwak.

Hoe kunnen ze voedsel vinden?

Tandwalvissen maken gebruik van echolocatie om prooien te vinden. Ze gebruiken geluiden, of echo's om een beeld van hun onderwaterwereld te vormen.

Eerst zendt een walvis geluidsgolven uit. Dan bepaalt hij de tijd die het duurt voordat de echo van een voorwerp terugkeert. De walvis gebruikt deze informatie om de afstand tot het voorwerp te schatten.

Hoe komt het dat walvissen zo lang onder water kunnen blijven?

Hun ijzerrijke bloed bevat veel zuurstof en ze slaan zuurstof in hun spieren en in hun longen op.

Deze extra zuurstof in hun spieren en een vertraagde hartslag maken het mogelijk om lange tijd onder water te blijven.

Om lucht te komen happen moeten alle walvissen boven water komen.

Met een krachtig gesnuif sproeien ze een nevel uit hun spuitgat. Hoe hoog kan die nevel zijn?

8 meter

Walviscommunicatie

De klik, fluit,- en andere geluiden die walvissen maken, dienen niet alleen voor echolocatie. Sommige wetenschappers denken dat de geluiden voor communicatie gebruikt worden. Verschillende walvisgroepen zingen zelfs verschillende liederen. De liederen van de Bultrug zijn in de jaren '70 op plaat uitgebracht.

Het was de enige hit die niet door mensen werd gezongen!

Waarom jagen mensen op walvissen?

In het verleden werd walvisvlees graag gegeten. Walvisolie was nog waardevoller. Sommige walvisoliën waren zelfs hun gewicht in goud waard. Producten die van walvissen werden gemaakt, waren bijvoorbeeld lampolie, paraplu's, korsetten en zeep.

Weet je wie de nauwste, nog levende verwanten zijn van walvissen?

Nijlpaarden.

Walvissen zijn helemaal geen vissen zoals hun naam fout aangeeft. De natuur kneedde hun uiterlijk wel een beetje tot een gestroomlijnde reuzenvis. Maar geen kieuwen zoals echte vissen, maar met longen zoals nijlpaarden en andere zoogdieren. In de natuur ontstaan soorten door het geleidelijk ombouwen van bestaande soorten.

Weet je met wie de mens het nauwst verwant is?

Met de chimpansee!

DE MAAN

Spel en figuren: Paul Contryn | **Concept en regie:** Stef De Paepe
Naar: Toon Tellegen (Querido) | **Kostuumadvies:** Katinka Heremans
Geluidsontwerp en muziek: Pepijn Caudron | **Vorm:** Stef De Paepe, Paul Contryn en Stéphane Vloebergh
Met de stemmen van: Tom Van Dyck, Ini Massez, Stefaan Degand, Günther Lesage,
Esther Lybeert, Pepijn Caudron, Stef De Paepe en Paul Contryn
Foto's: Diego Franssen
WWW.DEMAAN.BE